

РЕЦЕНЗІЯ

*на навчальний посібник «Право інтелектуальної власності»,
який підготував кандидат юридичних наук,
професор Ю.Л. Бошицький*

Важливе значення інтелектуальної власності в житті держави та суспільства обумовлено динамічним розвитком культури, науки і техніки у світі, який підтверджує, що підвищення рівня соціально-економічного розвитку країни великою мірою залежить від ефективного використання різноманітних об'єктів інтелектуальної власності. Результати творчої діяльності є найвищою, найціннішою формою прояву інтелекту людини. Творча діяльність має значний вплив на культуру, науково-технічний рівень виробництва, соціально-економічний добробут суспільства. Названі причини вказують на необхідність ознайомлення з основними положеннями чинного національного законодавства у сфері інтелектуальної власності, системою та історією розвитку права інтелектуальної власності.

Відповідно до Указу Президента України «Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні» від 27 квітня 2001 р. № 285/2001, вивчення дисципліни «Право інтелектуальної власності» передбачено в усіх юридичних вищих навчальних закладах України. Така необхідність обумовлена передусім тим, що успішний розвиток будь-якої держави, суспільства в сучасних умовах неможливий без належної інтелектуалізації суспільно корисної діяльності. Так, інтелектуальна, творча діяльність визначає зміст та напрями соціально-економічного розвитку України.

Творча, інтелектуальна діяльність є однією з рушійних сил розвитку цивілізації. Рівень творчої діяльності визначається насамперед рівнем усвідомлення значення цієї діяльності для розвитку суспільства, створенням для неї відповідних сприятливих умов та багатьма іншими факторами. У матеріалах Асамблеї держав-членів Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) зазначається, що XXI століття стане століттям економіки, заснованої на знаннях, у якій інтелектуальна власність буде основною рушійною силою.

Сьогодні одним із найактуальніших завдань є вдосконалення та розвиток державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні. Інтелект, знання і творчій потенціал людини мають стати визначальними факторами розвитку українського суспільства. Надійні гарантії набуття, здійснення та захисту права інтелектуальної власності є невід'ємним атрибутом державності

кожної цивілізованої країни. Наявність сучасної системи правової охорони інтелектуальної власності сприятиме розвитку національної економіки, збереженню та збагаченню науково-технічного потенціалу держави тощо.

Дійсно, значення і роль інтелектуальної діяльності для розвитку будь-якої країни і суспільства в цілому важко переоцінити. Сьогодні будь-який вид діяльності людини неможливий без належного науково-технічного забезпечення і, зокрема, без належного рівня освіти. Випускники юридичних вищих навчальних закладів найближчими роками будуть дедалі більше стикатися з різноманітними правовими проблемами інтелектуальної, творчої діяльності у своїй практичній роботі. Саме цим і зумовлена нагальна необхідність вивчення студентами спеціальної навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності».

У навчальному посібнику, що його підготував професор Ю.Л. Бошицький, висвітлено основні питання правового регулювання об'єктів права інтелектуальної власності. Автор визначає особливості правового статусу суб'єктів права інтелектуальної власності, ґрунтовно аналізує поняття їх особистих немайнових та майнових прав. Окрема увага приділена способам використання та захисту об'єктів усіх інститутів права інтелектуальної власності: авторського права та суміжних прав, патентного права, інституту комерційних позначень та нетрадиційних результатів права інтелектуальної власності.

При підготовці навчального посібника автор проаналізував значний обсяг теоретичного та нормативного матеріалу, сучасне національне та зарубіжне законодавство, відповідні міжнародно-правові акти, опрацював судову практику у сфері права інтелектуальної власності. При написанні навчального посібника автор виходив з концепції об'єктивного права, чинного і перспективного законодавства та тенденції його розвитку. Крім того, автор надав достатньо великий перелік літератури у сфері інтелектуальної власності, який буде корисним у процесі самостійної роботи студентів. Основною метою навчального посібника є усвідомлення основ права інтелектуальної власності, принципів і механізмів правового регулювання та використання об'єктів інтелектуальної власності.

Рецензований навчальний посібник підготовлений на високому теоретичному та методичному рівні, матеріал викладений чітко та послідовно. Структура посібника характеризується логічністю побудови, а його зміст розкриває сутність предмета. У цілому навчальний посібник відповідає вимогам, що ставляться до навчальної літератури.

До позитивних рис необхідно також віднести те, що даний навчальний посібник є зручним у користуванні, вміщує посилання на додаткову навчальну та науково-теоретичну літературу, містить словник основних термінів у сфері інтелектуальної власності тощо. Звичайно, все це сприятиме кращому опануванню студентами навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності».

На нашу думку, даний навчальний посібник, безсумнівно, може бути рекомендовано для викладання в межах навчальних програм юридичних факультетів вищих навчальних закладів України. Незважаючи на те, що матеріал навчального посібника «Право інтелектуальної власності» розраховано здебільшого на студентів юридичних ВНЗ, він може стати у нагоді й аспірантам, здобувачам, викладачам, широкому колу фахівців у сфері права інтелектуальної власності та усім, хто цікавиться правом інтелектуальної власності.

Доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України,
завідувач кафедри цивільного права ОНЮА

Є.О. Харитонов

Консультант секретаріату
Комітету Верховної Ради України з питань правосуддя,
співробітник секретаріату Ради юридичних
вищих навчальних закладів та наукових установ України

Р.Є. Еннан